

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Ekonomická analýza dotačního programu Zelená úsporám

Monika Špačková

vedoucí: Ing. Petr Procházka, MSc, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Ekonomická analýza dotačního programu Zelená úsporám" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 27. 3. 2012

Velmi ráda bych touto cestou poděkovala všem, kteří mi pomáhali při vzniku této práce. Především Ing. Petru Procházkovi, MSc, Ph.D., vedoucímu mé bakalářské práce za cenné rady, Janě Macháčkové, z oddělení reportingu Zelené úsporám za vstřícnost a poskytnutá data, Mgr. Michaele Šimánkové za pomoc s korekturami a v neposlední řadě mým drahým rodičům. Děkuji.

Název bakalářské práce:

Ekonomická analýza dotačního programu Zelená úsporám

Souhrn:

Práce nejprve teoreticky popíše problémy stanoveného tématu. Jedná se tedy o popis nástrojů ochrany ovzduší a klimatu a to jak o životním prostředí z ekonomického pohledu, tak o státní politice životního prostředí České republiky. Na toto téma naváže analýza programu Zelená úsporám. Zde bude probráno, o jaký program se jedná, jak je financován, komu a jak může podporu poskytnout a samozřejmě i v jaké finanční výši. Dále budou uvedeny cíle programu a jeho průběh.

Druhá, praktická část práce statisticky vyhodnocuje konkrétní dotační žádosti. Zpracovává členění žádostí podle krajové příslušnosti, dotační oblasti a podoblasti, nalézá nejčastější typy žadatelů (fyzické osoby, družstva, ...). Práce rovněž analyzuje, ve které fázi projektu žadatelé podávají žádosti o dotaci (před realizací, po realizaci).

Klíčová slova:

emise, povolenka, žádost, energie, dotace, Státní fond životního prostředí, Kjótský protokol

Title of the Bachelor's Thesis:

Economic analysis of a subsidy programme Green for Savings

Summary:

The thesis is divided into two main parts. The first part theoretically describes the problems of the given topic. It describes instruments of atmosphere and climate protection, from both the economic point of view and from the point of view of Czech Republic environmental policy. This topic is followed by the analysis of the „Zelená úsporám“ (Green for savings) program. It is discussed what the program is about, how it is financed, to whom, to what financial extent and how it can be provided. The goals of the program and its development are also stated.

The following part of the thesis is focused on practical issues dealing with structure of the applications. Namely from what parts of Czech Republic the grant applications mostly came and what was the focus of the grants. It examines whether the applicants mostly came from public sector or from flat-cooperatives and what part of applications was submitted before and after realization of the project.

Keywords:

emission, permit, regist, energy, subsidy, State environmental fund, Kyoto Protocol

Obsah

I. Úvod.....	4
II. Metodika.....	5
III. Cíl.....	5
IV. Literární rešerše.....	6
1 Nástroje ochrany ovzduší a klimatu	6
1.1 Lidská společnost a životní prostředí z pohledu ekonomie	6
1.2 Optimum kvality životního prostředí	7
1.3 Státní politika životního prostředí České republiky.....	8
1.3.1 Ekonomický mechanismus.....	8
2 SFŽP.....	10
3 Zelená úsporám	11
3.1 Popis programu Zelená úsporám.....	11
3.2 Financování programu	12
3.3 Poskytování podpory.....	14
3.4 Členění programu Zelená úsporám	15
3.5 Popis jednotlivých oblastí podpory.....	18
3.5.1 Úspora energie na vytápění	18
3.5.2 Výstavba v pasivním energetickém standardu	19
3.5.3 Využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a přípravu teplé vody	19
3.5.4 Dotační bonus za vybrané kombinace opatření.....	21
3.5.5 Dotace na přípravu a realizaci podporovaných opatření	21
3.6 Seznam odborných dodavatelů a Seznam výrobků a technologií	21
3.7 Cíle programu	22
3.8 Průběh programu.....	23
V. Analýza programu Zelená úsporám	25
1 Členění podaných žádostí.....	25
1.1 Podle oblasti podpory.....	25
1.2 Podle typu žadatele	26
1.3 Podle kraje žadatele a kraje nemovitosti	27
1.4 Podle typu objektu	30
1.4.1 Bytové domy	31
1.4.2 Rodinné domy	32
1.5 Podle původního zdroje tepla.....	34
1.6 Podle investičních nákladů.....	34
VI. Závěr.....	36
Použitá literatura	37
Seznam tabulek	40
Seznam obrázků	40
Seznam grafů.....	40

I. Úvod

Dnešní společnost vnímá změny a znečišťování životního prostředí jako jeden z důležitých problémů. Proto je stále častěji požadováno zajištění ekologické rovnováhy a dosahování trvale udržitelného rozvoje, což předpokládá změnu celé společnosti včetně ekonomiky. Evropská unie vybídla členské státy, aby se snažily různými programy dosáhnout co nejvyšší úspory energie a tepla v obytných budovách a tím i zlepšit ekologickou rovnováhu. V obytných budovách je velký potenciál úspor energie i emisí CO₂. Spotřeba energie v těchto domech totiž více než třetinu celkové spotřeby energie v rámci EU. V ČR vznikl na základě této výzvy EU mimo jiné dotační program Zelená úsporám. Ten je vyhrazen na podporu šetření energií a využití obnovitelných zdrojů energie v obytných domech.

Nejvíce energie se v domácnostech spotřebuje na vytápění a to více než polovina. V této oblasti tedy zároveň můžeme nejvíce ušetřit. Jednoduchými opatřeními mohou být spotřebované energie v obytných domech výrazně sníženy. Tato opatření jsou např. zateplení budov, výměna oken, dveří nebo přechod z neekologického vytápění na ekologické. Nejvyšší úspory energie pak přináší výstavba nových pasivních domů. Program Zelená úsporám poskytuje dotace právě na snížení energetické náročnosti v obytných budovách. Konkrétně na výstavbu v pasivním energetickém standardu, zateplení a výměnu neekologického vytápění obytného domu za ekologické.

II. Metodika

Informace pro zpracování bakalářské práce jsou zejména z odborné literatury a příslušných zákonů. Tyto informace slouží k hlubšímu seznámení s nástroji ochrany ovzduší a klimatu, konkrétně s programem Zelená úsporám a obsahově se podílí na teoretické části. Praktická část je založena na studiu interních dat získaných ze Státního fondu životního prostředí a jejich následné analýze a indukci. Analýza bude provedena v programu Microsoft Excel 2007 a to především pomocí funkcí a filtrů. Přesně jde o statistické metody deskriptivní statistiky, jako jsou průměry, tabulky četností, směrodatná odchylka nebo variační rozpětí a vícerozměrné statistické analýzy konkrétně shlukové analýzy.

III. Cíl

Cílem této práce je zhodnocení dotačního programu Zelená úsporám, zejména pak z hlediska členění podaných žádostí. Jaké typy žádostí byly podány nejčastěji, jaké byly průměrné náklady na projekt a jestli došlo ke snížení nákladů spjatých s vytápěním a ohřevem teplé užitkové vody, tj. zda byl program správně nastaven, byl o něj zájem a došlo tak k zlepšení životního prostředí.

IV. Literární rešerše

1 Nástroje ochrany ovzduší a klimatu

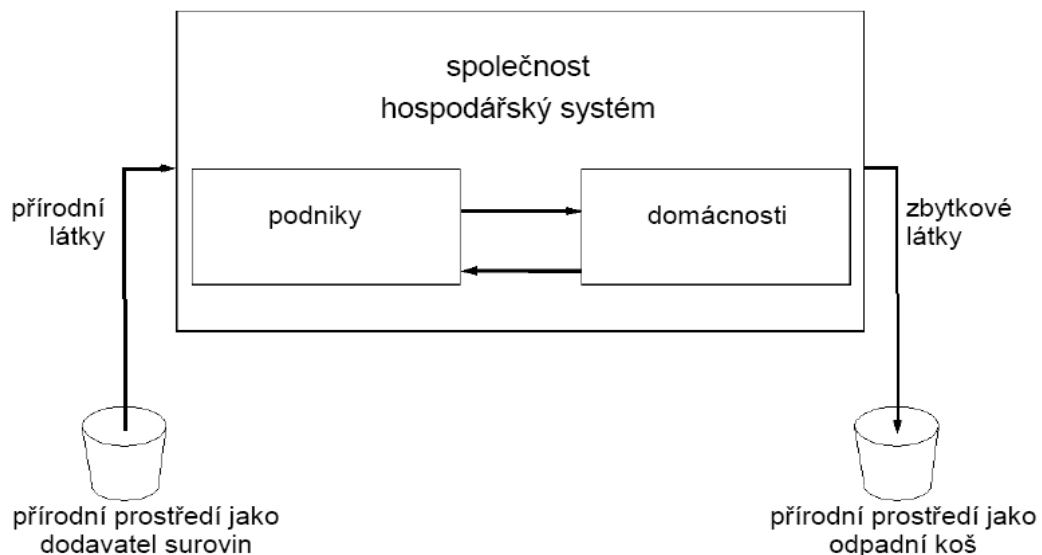
1.1 Lidská společnost a životní prostředí z pohledu ekonomie [3]

Jednotlivé složky životního prostředí byly původně volným statkem, který byl k dispozici v dostatečném množství, a jeho využívání určitým jedincem neovlivňovalo ostatní jedince v jejich dispozicích. Nárůst počtu obyvatelstva má za následek zatížení životního prostředí odpadními produkty. Způsobuje nedostatečnost zdrojů a statky životního prostředí začínají být omezené.

„Ekonomie je vědou o využívání omezených zdrojů. Ekonomická teorie problémy životního prostředí a využití přírodních zdrojů reflektuje.“

Souvislost mezi společností (v užším pohledu reprezentované hospodářským systémem) a životním prostředím lze ilustrovat pomocí modelu hospodářského koloběhu (Graf č. 1). V rámci uzavřeného ekonomicko-ekologického koloběhu musíme vnímat společnost, ekonomiku a životní prostředí jako vzájemně závislé systémy.

Společnost, hospodářský systém a životní prostředí (Graf č. 1)

Zdroj: J. JÍLKOVÁ. *Daně, dotace a obchodovatelná povolení: nástroje ochrany ovzduší a klimatu.*

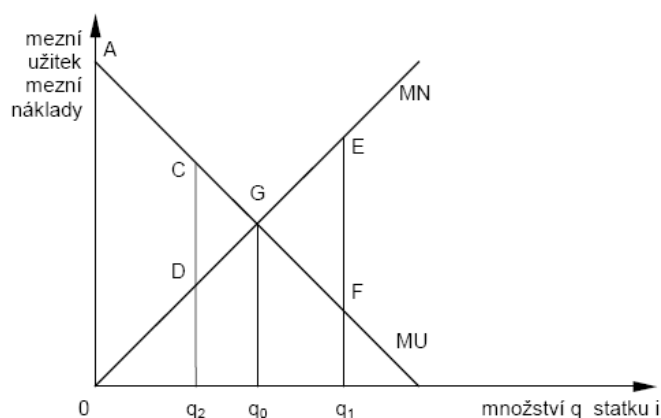
Zdroje odebrané z přírodního prostředí nejsou beze zbytku transformovány do statků přinášejících užitek, nýbrž se zčásti stávají odpadními látkami, jež jsou znovu předávány do přírodního prostředí. K narušení ekologické rovnováhy dochází tehdy, klesá-li stav

obnovitelných zdrojů (např. rostlin a zvířat), protože jejich spotřeba je větší než jejich obnova, nebo je-li přetížena asimilační schopnost přírody pro zbytkové látky (škodliviny) vznikající v ekonomickém systému. Životní prostředí se tak stává omezeným statkem.

1.2 Optimum kvality životního prostředí

Zdroje, které jsou k dispozici v omezeném množství, je potřeba využívat efektivně. Využití statků je z ekonomického hlediska efektivní tehdy, když je čistý zisk maximalizován. Tuto souvislost ukazuje Graf č. 2 na příkladu produkce soukromého statku i . [3]

Efektivní využívání omezených zdrojů (Graf č. 2)

Zdroj: J. JÍLKOVÁ. *Daně, dotace a obchodovatelná povolení: nástroje ochrany ovzduší a klimatu.*

„Výroba určitého statku i způsobuje náklady a přináší užitek. Pro stanovení optimálního produkovaného množství q jsou podstatné mezni náklady, tedy dodatečné náklady, jež vznikají v souvislosti s výrobou další jednotky i . Plocha pod křivkou mezních nákladů představuje celkové náklady, které vznikají při produkci statku i . Za podmínek dokonalé konkurence jsou mezni náklady identické s nabídkovou funkcí. Mezni užitek je za určitých podmínek identický s poptávkovou funkcí. Plocha pod křivkou mezního užitku odpovídá celkovému užtku, který přináší využívání statku i . Optimální množství produkce statku i odpovídá množství q_0 , kdy jsou mezni náklady rovny meznímu užtku. Zde je využití omezených zdrojů efektivní. Při užtku odpovídajícímu ploše $OAGq_0$ a nákladům ve výši plochy OGq_0 představuje trojúhelník OAG nejvyšší dosažitelný čistý užitek. Vyrábí-li se více než množství q_0 , tedy například množství q_1 , zvýší se sice užitek o plochu q_0GFq_1 , současně se však zvýší i náklady o plochu q_0GEq_1 . Celkový čistý užitek se oproti optimálnímu množství výroby redukuje o plochu GEF . Neefektivní je také množství produkce q_2 , kdy se celkový užitek redukuje oproti optimální situaci o plochu GCD .“ [3]

Výrobu a spotřebu doprovází nechtěné jevy, které souhrnně označujeme jako tzv. negativní externí efekty. Tyto negativní externality však trh není schopen objektivně vyřešit sám. Proto do tohoto problému musí vstoupit stát. Tato opatření mají za cíl omezení „ztrát efektivnosti“ a výsledkem má být efektivní tržní ekonomika (ve smyslu jejího optimálního fungování). [3]

„Nástroje politiky životního prostředí jsou instrumenty státu k prosazení cílů v oblasti životního prostředí.“ [32]

1.3 Státní politika životního prostředí České republiky

Typy nástrojů:

- právní nástroje jako soubor pravidel chování, pravidel upravujících vztahy mezi jednotlivými subjekty ve společnosti,
- ekonomické nástroje (jako významný nástroj tohoto typu jsou uvedeny přímé a nepřímé podpory, dále též poplatky a daně),
- dobrovolné nástroje (nástroje vycházející z aktivního přístupu),
- informační nástroje (zdroje dat a informací o životním prostředí),
- vzdělávací, výchovné a osvětové nástroje. [3]

1.3.1 Ekonomický mechanismus

Při aplikaci ekonomického mechanismu lze uplatnit dva základní typy nástrojů:

1. řešení na základě **stanovení ceny** (v podobě platby poplatku či daně), kdy výsledkem působení trhu je množství (kvalita životního prostředí) přičemž cena je stanovenou veličinou.
2. řešení pomocí **stanovení množství**, tedy prodej určitého množství zatížení (znečištění), kde množství (životního prostředí) představuje fixovaný parametr a cenu generuje trh (prodej práv na znečištění, povolenek nebo kreditů). [3]

Dotace a výdaje

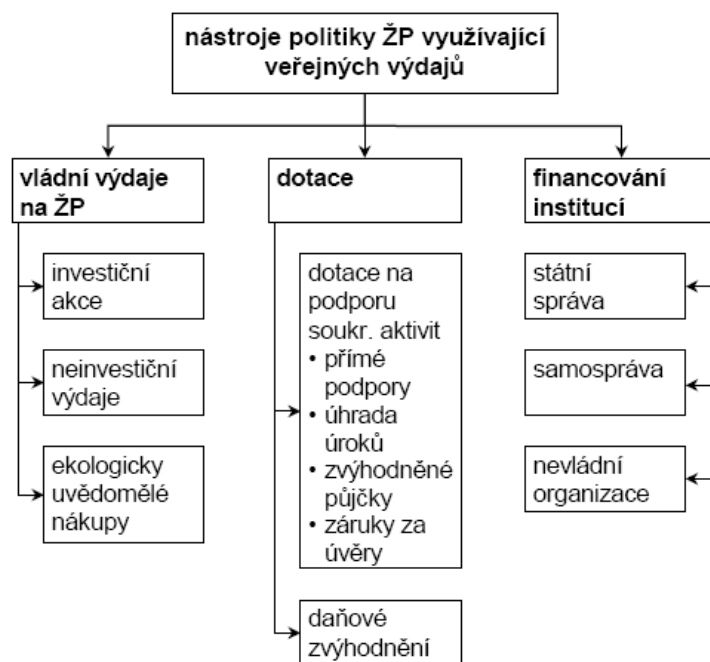
„Dotace jsou peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel.“ [15]

SFŽP v rámci Ministerstva životního prostředí administruje významný dotační program přímé podpory na využívání obnovitelných zdrojů energie. Tento program se nazývá Zelená úsporám a je zaměřený na využívání obnovitelných zdrojů energie domácností

a úsporu energie. Působí tedy jako státní nástroj pro dosahování trvale udržitelného rozvoje a je financován z peněz získaných prodejem tzv. emisních povolenek. [13]

Přehled typů nástrojů politiky životního prostředí, do nichž patří i program Zelená úsporám uvádí následující schéma.

Nástroje politiky životního prostředí využívající veřejných výdajů (Graf č. 3)

Zdroj: J. JÍLKOVÁ. *Daně, dotace a obchodovatelná povolení: nástroje ochrany ovzduší a klimatu.*

2 SFŽP

Státní fond životního prostředí České republiky (SFŽP) byl zřízen jako významný zdroj na podporu ochrany a zlepšování stavu životního prostředí. Fond je jedním ze základních ekonomických nástrojů k uskutečňování Státní politiky životního prostředí. Také plní závazky vyplývající z členství v Evropské unii a z mezinárodních úmluv o ochraně životního prostředí. [11]

„Spolufinancuje především projekty na ochranu vod, zlepšování kvality ovzduší, využití obnovitelných zdrojů energie, nakládání s odpady, ochranu přírody a krajiny a environmentální vzdělávání.“ [12]

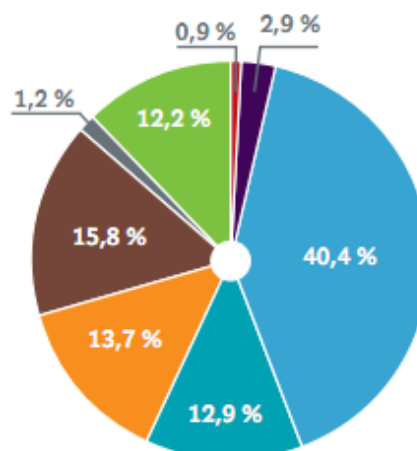
Fond byl zřízen a jeho činnost je legislativně upravena zákonem č. 388/1991 Sb. na který navazují prováděcí předpisy - Statut Fondu, Jednací řád Rady Fondu, Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků z Fondu a Přílohy Směrnice, které upravují podmínky pro poskytování podpory pro příslušné období. [17]

Příjmy Fondu jsou tvořeny převážně z plateb za ničení nebo znečišťování jednotlivých složek životního prostředí (poplatky za vypouštění odpadních vod, odvody za odnětí půdy, poplatky za znečištění ovzduší, poplatky za ukládání odpadů) a s tím spojených splátek poskytnutých půjček a jejich úroků. Tyto příjmy tvoří součást státního rozpočtu České republiky. [17]

Podíl jednotlivých prioritních os OPŽP (Graf č. 4)

OP Životní prostředí je členěn do osmi priorit:

- 1 Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní
- 2 Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí
- 3 Udržitelné využívání zdrojů energie
- 4 Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží
- 5 Omezování průmyslového znečištění a snižování environmentálních rizik
- 6 Zlepšování stavu přírody a krajiny
- 7 Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu
- 8 Technická asistence

Zdroj: Státní fond životního prostředí: Investice do zlepšování životního prostředí

3 Zelená úsporám

3.1 Popis programu Zelená úsporám

Program Zelená úsporám je největší dotační program v ČR. Program umožňuje uskutečnit velké množství opatření na zvýšení využívání obnovitelných zdrojů energie obytných budov a snížení energetické náročnosti v nich. Podporuje investice do energetických úspor při rekonstrukcích i v novostavbách a instalace zdrojů na vytápění s využitím obnovitelných zdrojů energie. [13]

Podpora se poskytuje jednorázově a výše dotace nemůže přesáhnout výši prokázaných investičních nákladů na realizaci stanovených opatření. [9]

Právnícká osoba nebo fyzická osoba nesmí podle legislativy EU dostat veřejnou podporu v nadměrné výši. V programu Zelená úsporám jsou poskytovány dotace v souladu s těmito právními předpisy a to v režimu de minimis¹, který říká, že celková výše pomoci jednomu subjektu nesmí přesáhnout částku 200 000 EUR během kteréhokoliv tříletého období, podle dočasného rámce², nebo formou blokové výjimky³, kde výše podpory nesmí přesáhnout 40 % způsobilých nákladů u malých podniků a podnikatelů, 30 % u středních podniků a podnikatelů a 45 % u ostatních podniků a podnikatelů.⁴ [13]

Výše dotace pro jeden subjekt během trvání programu může dosáhnout maximálně 30 milionů Kč. Subjektem se v tomto případě myslí jeden žadatel. Maximální podpora pro žadatele je tedy 30 mil. Kč, přičemž nezáleží na tom, zda opatření realizuje na jednom nebo více domech. Zároveň je omezena podmínkami níže uvedenými v tabulkách č. 1 a č. 2. [13]

Z dotace se neodvádí daň a to dle § 4 písm. t) zákona č. 586/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů. [13]

---

¹ dle Nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článku 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis

² dle rozhodnutí Evropské komise č. N236/2009 ze dne 7.5.2009

³ Dle nařízení Komise (ES) č. 800/2008, článek 21 (opatření na úsporu energie- oblast podpory A a B) a článek 23 (obnovitelné zdroje energie – oblast podpory C) – tímto rozhodnutím Evropská komise uznává, že Česká republika byla zasažena krizí, jako celek takže přímce tuto skutečnost nemusí dokazovat jednotlivě. Maximální výše podpory je tedy ekvivalent 500 tis. EUR pro jeden podnik v období 1. 1. 2008 až 31. 12. 2010.

⁴ Za malého podnikatele se považuje podnikatel, který zaměstnává méně než 50 zaměstnanců a jeho aktivita/majetek, nebo obrat/příjmy nepřesahují korunový ekvivalent 10 mil. EUR
Za středního podnikatele se považuje ten, který zaměstnává méně než 250 zaměstnanců a jeho aktivita/majetek nepřesahují korunový ekvivalent částky 43 mil. EUR, nebo má-li obrat/příjmy nepřesahující korunový ekvivalent 50 mil. EUR

3.2 Financování programu

Finanční prostředky pro financování tohoto projektu získala Česká republika prodejem tzv. emisních kreditů Kjótského protokolu o snižování emisí skleníkových plynů. Tento protokol je součástí rámcové úmluvy OSN o klimatických změnách. [14]

Průmyslově rozvinuté státy se zavázaly snížit v úhrnu své emise o 5,2 % do roku 2008 - 2012 ve srovnání s rokem 1990. Závazky států jsou různé. Největší část zemí se zavázala snížit emise o 8 % (celá EU jako celek), o 7 % se zavázaly snížit emise Spojené státy, o 6 % Kanada, Maďarsko, Japonsko a Polsko, o 5 % Chorvatsko. [4]

Kjótský protokol však umožňuje část závazku splnit pomocí tzv. flexibilních mechanismů. Ty mají průmyslovým státům umožnit, aby právo vypouštět skleníkové plyny odkoupily od jiného státu, nebo zajistily snížení emisí na území jiného státu. Obchodovanou komoditou nejsou přímo emise, nýbrž právo v daném časovém období emitovat určité množství škodlivin. Takto získané prostředky jsou příjmem SFŽP, který je může použít jen na další snižování emisí skleníkových plynů. [3], [14]

„Podpora se poskytuje žadatelům v souladu s § 3 a § 4 zákona s ohledem na požadavky stran kupujících emisní přebytek jednotek přiděleného množství v rámci mechanismu Kjótského protokolu a dále s ohledem na závazky České republiky vyplývající z jejího členství v Evropské unii, z mezinárodních úmluv a ze Státní politiky životního prostředí.“
[9]

V Kjótském protokolu se Česká republika zavázala snížit emise skleníkových plynů o 8 %, oproti roku 1990. Ve skutečnosti snížila tyto emise již téměř o 33 %. Díky tomu získala možnost prodat jednotky AAU⁵. ostatním státům (v případě Japonska firmám), které mají problém se splněním svých závazků. [29]

Ministerstvo životního prostředí prodalo celkem 87,5 milionů jednotek AAU. Většinu z nich odkoupilo Japonsko (japonská vláda a soukromá firma Mitsui), část emisních kreditů od Česka koupily i vlády Rakouska, Španělska a Světová banka. [29]

---

⁵ Jednotka AAU (jednotka přiděleného množství, Assigned Amount Unit) je jednotka definovaná v rámci Kjótského protokolu, která představuje obchodovatelné právo státu vypustit jednu tunu emisí CO₂ v období 2008 - 2012. ČR disponuje podle kjótského závazku právem vypustit do ovzduší celkem cca 900 mil tun CO₂.

Systém obchodovatelných povolení má následující základní prvky:

- Stát stanoví cíl kvality životního prostředí, většinou v podobě celkového přípustného množství emisí za určitý čas na určitém území.
- Určí se pravidla pro přidělení emisních práv, která jsou obchodovatelná.
- K emisím škodlivin je oprávněn pouze ten, kdo má příslušné množství povolenek. Dodatečná práva musí získat na trhu.
- Tvorba ceny povolenek je přenechána trhu.
- Pokud znečišťovatel emituje nad úroveň přidělených práv, musí zaplatit pokutu;
- Každý znečišťovatel srovnává cenu povolenek na trhu se svými mezními náklady na snížení znečištění. Výsledkem srovnání je efektivní alokace opatření k omezení znečištění. Stanoveného cíle je dosaženo s nejnižšími možnými náklady.
- Hlavním přínosem obchodovatelných povolení je úspora nákladů. Ušetřené zdroje mohou být využity k dalším opatřením a tím je realizován i prospěch z hlediska životního prostředí.
- Nástroj je využitelný k řešení těch problémů, kdy lze jednoznačně identifikovat původce a definovat kvantitativní cíl kvality životního prostředí. [1]

Výhodou zavedení obchodovatelných povolení pak není pouze úspora nákladů, ale často i rychlejší a účinnější snížení emisí. [3]

3.3 Poskytování podpory

Program je určen majitelům nebo spolumajitelům rodinných a bytových domů (panelových i nepanelových technologií) určených k bydlení, nikoli např. objektů určených k individuální rekreaci nebo průmyslových objektů, a to ani v případě, že zde má žadatel trvalé bydliště. Zapojit se mohou fyzické i právnické osoby. Žadatelem o podporu však může být pouze osoba, která je vlastníkem nebo spoluvlastníkem nemovitosti – musí být tedy takto zapsána v katastru nemovitostí resp. na listu vlastnictví. [13]

Podporu mohou získat i vlastníci památkově chráněných staveb. Všechny zamýšlené úpravy ale podléhají předchozímu projednání ve smyslu ustanovení zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. [13]

„Typy žadatelů: [13]

- *fyzické osoby podnikající i nepodnikající (OSVČ, občané)*
- *společenství vlastníků bytových jednotek (SVJ)*
- *bytová družstva*
- *města a obce (včetně městských částí)*
- *podnikatelské subjekty (s.r.o., a.s., v.o.s., apod.)*
- *případně další právnické osoby“*

Žádost o poskytnutí podpory z Fondu spolu se stanoviskem Fondu posoudí Rada fondu a doporučí ministrovi životního prostředí výši podpory. Při splnění všech stanovených podmínek podepíše ministr Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků z Fondu, na jehož základě se s žadatelem uzavře Smlouva o poskytnutí podpory. Po předložení Smlouvy a doložení podmínek (doložení ukončení realizace opatření⁶, faktury za nákup materiálu a provedení prací, potvrzení prací a potvrzení o jejich zaplacení), poskytne Fond nebo jím pověřený subjekt, čili některá z českých bank (jejich seznam se nachází na webových stránkách programu www.zelenausporam.cz), žadateli přiznanou výši podpory. [13]

„Žadatel se čestným prohlášením v textu smlouvy o poskytnutí podpory zaváže provozovat a udržovat zařízení podpořené z tohoto programu po dobu 15 let nebo jej vyměnit za

---

⁶ oznámení o užívání stavby, kolaudační souhlas, předávací protokol nebo protokol o uvedení do trvalého provozu

zařízení se stejnými nebo lepšími ekologickými parametry, resp. se zaváže, že objekt, který je předmětem podpořených opatření v oblastech A nebo B bude užívat k bydlení nebo poskytování bydlení po dobu 15 let“. Pokud se v tomto období změní osoba vlastníka, přechází tato podmínka na nového majitele. Ten se pak může rozhodnout, zda podmínky poskytnutí dotace na sebe převezme. [5], [6]

V případě, že Fond nebo jím pověřený subjekt zjistí v předložené žádosti nedostatky, vyzve žadatele k odstranění nedostatků ve lhůtě do 60 dnů ode dne doručení výzvy. Odstranění nedostatků je možné pouze jednou. V případě, že žadatel nedostatky neodstraní a nedoplní požadované náležitosti ve stanovené lhůtě, administrace bude ukončena a žádost zamítnuta. [2]

Výše přímé finanční podpory na realizaci jednotlivých opatření je stanovena v tabulce č. 1 pro rodinné domy a v tabulce č. 2 pro bytové domy.

3.4 Členění programu Zelená úsporám

„Program je členěn do tří základních oblastí podpory (ty se pak člení na podoblasti), zahrnuje také dotační bonus u vybraných kombinací opatření a podporu na přípravu a realizaci opatření.

A. Úspora energie na vytápění

- A.1. Celkové zateplení
- A.2. Dílčí zateplení

B. Výstavba v pasivním energetickém standardu

C. Využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a přípravu teplé vody

- C.1. Výměna neekologického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla
- C.2. Instalace nízkoemisních zdrojů na biomasu a účinných tepelných čerpadel do novostaveb
- C.3. Instalace solárně-termických kolektorů

D. Dotační bonus za vybrané kombinace opatření

Některé kombinace opatření jsou zvýhodněny dotačním bonusem (pouze při současném podání žádosti a maximálně jednou pro daný objekt i při využití více z uvedených kombinací)

E. Dotace na přípravu a realizaci podporovaných opatření v rámci Programu“ [16]

Výše dotační podpory u rodinných domů (Tabulka č. 1)

Podporovaná opatření	Jednotka	Výše dotace
A.1 Celkové zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění min. o 40 % a současně dosažení hodnoty max. 70 kWh/m ²	Kč/m ²	1550
A.1 Celkové zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění min. o 40 % a současně dosažení hodnoty max. 40kWh/m ²	Kč/m ²	2200
A.2 Dílčí zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 20 %	Kč/m ²	650
A.2 Dílčí zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 30 %	Kč/m ²	850
B RD v pasivním standardu	Kč	250 000
C.1 Zdroj na biomasu s ruční dodávkou paliva bez akumulací nádrže	Kč	50 000
C.1/C.2 Zdroj na biomasu s ruční dodávkou paliva a s akumulací nádrží o měrném objemu min 50 l/kW tepelného výkonu	Kč	80 000
C.1/C.2 Zdroj na biomasu se samočinnou dodávkou paliva	Kč	95 000
C.1/C.2 Tepelné čerpadlo země–voda, voda–voda bez invertoru	Kč	75 000
C.1/C.2 Tepelné čerpadlo země–voda a voda–voda s invertorem nebo s akumulací nádrží (o měrném objemu min. 20 l /kW tepelného výkonu)	Kč	85 000
C.1/C.2 Tepelné čerpadlo vzduch–voda bez invertoru	Kč	50 000
C.1/C.2 Tepelné čerpadlo vzduch–voda s invertorem nebo s akumulací nádrží (o měrném objemu min. 20 l /kW tepelného výkonu)	Kč	55 000
C.1/C.2 Tepelné čerpadlo vzduch–voda s chladivem CO ₂	Kč	75 000
C.1/C.2 Tepelné čerpadlo vzduch-vzduch s invertorem	Kč	45 000
C.3.1 Solárně-termické systémy, pouze příprava teplé vody	Kč	55 000
C.3.2 Solárně-termické systémy, příprava teplé vody i přitápění	Kč	80 000
D Dotační bonus při kombinaci vybraných opatření u RD	Kč	20 000
E – A - Posouzení dosažení úspory měrné potřeby tepla na vytápění v RD	Kč	10 000
E – A - Pořízení projektu realizace podporovaného opatření, zajištění odborného dozoru při provádění realizace podporovaného opatření	Kč	10 000
E – B - Pořízení projektu realizace podporovaného opatření a zabezpečení odborného dozoru při provádění realizace podporovaného opatření	Kč	40 000
E – C ¹ - Výpočet potřeby tepla na vytápění a přípravu teplé vody vedoucí k návrhu odpovídajícího výkonu zdroje	Kč	10 000
E – C - Zpracování projektu osazení a řízení provozu podporovaného opatření, technologie nebo výrobku nebo kontrolu správnosti provedení. V případě solárně termických kolektorů pouze na přípravu teplé vody - instalace podpořeného opatření	Kč	5 000

Zdroj: Příloha č. I/3 Zásady a podmínky poskytování finančních prostředků z Fondu

¹⁾ vyjma solárně termických kolektorů pouze na přípravu teplé vody

Výše dotační podpory u bytových domů (Tabulka č. 2)

Podporovaná opatření	Jednotka	Výše dotace
A.1 Celkové zateplení, dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění 55 kWh/m	Kč/m ²	1050
A.1 Celkové zateplení, dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění 30 kWh/m	Kč/m ²	1500
A.2 Dílčí zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 20	Kč/m ²	450
A.2 Dílčí zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 30	Kč/m ²	600
B BD v pasivním standard	Kč/b.j.	150 000
C.1/C.2 Zdroj na biomas	Kč/b.j.	25 000
C.1/C.2 Tepelné čerpadlo země–voda, voda–voda bez inverter	Kč/b.j.	20 000
C.1/C.2 Tepelné čerpadlo země–voda a voda–voda s invertorem nebo s akumulací nádrží (o měrném objemu min. 20 l /kW tepelného výkonu)	Kč/b.j.	24 000
C.1/C.2 Tepelné čerpadlo vzduch–voda bez inverter	Kč/b.j.	15 000
C.1/C.2 Tepelné čerpadlo vzduch–voda s invertorem nebo s akumulací nádrží (o měrném objemu min. 20 l /kW tepelného výkonu)	Kč/b.j.	17 000
C.1/C.2 Tepelné čerpadlo vzduch–voda s chladivem CO	Kč/b.j.	23 000
C.1/C.2 Tepelné čerpadlo vzduch-vzduch s invertorem	Kč/b.j.	15 000
C.3.1 Solárně-termické systémy, pouze příprava teplé vody	Kč/b.j.	25 000
C.3.2 Solárně-termické systémy, příprava teplé vody i přitápění	Kč/b.j.	35 000
D Dotační bonus při kombinaci vybraných opatření u BD	Kč/BD	50 000
E – A - Posouzení dosažení úspory měrné potřeby tepla na vytápění v BD	Kč/BD	15 000
E – A - Pořízení projektu realizace podporovaného opatření, zajištění odborného dozoru při provádění realizace podporovaného opatření	Kč/b.j.	2000
E – B - Pořízení projektu realizace podporovaného opatření a zabezpečení odborného dozoru při provádění realizace podporovaného opatření	Kč/BD	40 000
E – C Výpočet potřeby tepla na vytápění a přípravu teplé vody vedoucí k návrhu odpovídajícího výkonu zdroje	Kč/BD	15 000
E – C - Zpracování projektu osazení a řízení provozu podporovaného opatření, technologie nebo výrobku nebo kontrolu správnosti provedení. V případě solárně termických kolektorů pouze na přípravu teplé vody - instalace podpořeného opatření.	Kč/BD	15 000

Zdroj: Příloha č. I/3 Zásady a podmínky poskytování finančních prostředků z Fondu b.j. – bytová jednotka (v případě instalace zdroje jde o bytovou jednotku, která je napojena na otopnou soustavu nebo systém přípravy teplé vody, kde je zapojen podpořený zdroj)

¹⁾ vyjma solárně termických kolektorů pouze na přípravu teplé vody

²⁾ maximálně však 5 % z výše poskytnuté podpory na realizaci opatření

3.5 Popis jednotlivých oblastí podpory

3.5.1 Úspora energie na vytápění

V oblasti A program podporuje celkové nebo dílčí zateplení rodinných nebo bytových domů. (U bytových domů je potřeba provést stavebně-technické ohodnocení budovy před podáním žádosti o podporu.) Podporu mohou dostat pouze jejich majitelé. Na nepanelových domech jsou podporována celková i dílčí zateplení. Na panelových může být dotace poskytnuta pouze na celkové zateplení. [13]

Žádost o podporu se může podat před zahájením realizace opatření, v jeho průběhu nebo po realizaci opatření (do 12 měsíců od jeho ukončení). [7]

„Mezi podporovaná opatření v programu Zelená úsporám patří:

- zateplení obvodových stěn,
- zateplení střechy (stropu pod půdou),
- zateplení podlahy,
- výměna oken a dveří,
- instalace systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla.“ [13]

A.1 Celkové zateplení

Poskytnutí dotace záleží na dosažení vypočtené měrné roční potřeby tepla na vytápění. U rodinných domů je to maximálně 70 kWh/m² podlahové plochy, u bytových domů pak maximálně 55 kWh/m². Zároveň je požadováno snížení této hodnoty po realizaci zateplení alespoň o 40 % oproti stavu před jeho realizací. U rodinných domů kde je měrná roční potřeba tepla na vytápění nejvýše 40 kWh/m² podlahové plochy a u bytových domů nejvýše 30 kWh/m² podlahové plochy je dotace poskytována ve vyšší výši. [5]

„Podpora je poskytována jako fixní částka na m² podlahové plochy a to nejvýše na 350 m² podlahové plochy u rodinných domů a 120 m² na jednu bytovou jednotku u bytových domů.“ [5]

„O dotaci z podoblasti podpory A.1 může vlastník domu požádat na jeden objekt pouze jednou.“ [5]

A.2 Dílčí zateplení

„Podmínkou poskytnutí podpory je dosažení alespoň 20% snížení vypočtené hodnoty měrné roční potřeby tepla na vytápění po realizaci těchto opatření oproti stavu před jejich realizací. Vyšší podpora je poskytována v případě dosažení alespoň 30% snížení vypočtené hodnoty měrné roční potřeby tepla na vytápění.“ [9]

U dílčího zateplení je podpora přidělována formou dotace jako fixní částka na stejnou výši m^2 podlahové plochy rodinného nebo bytového domu stejně jako u celkového zateplení. [5]

3.5.2 Výstavba v pasivním energetickém standardu

V oblasti B program podporuje výstavbu nových rodinných a bytových domů, které splňují pasivní energetický standard. Také podporuje změnu stávajících domů na energeticky pasivní domy. Při splnění daných podmínek je možná i přístavba v pasivním standardu. [13]

Stejně jako v oblasti A se i zde podává Žádost o podporu před zahájením, v průběhu (na základě vydání stavebního povolení nebo ohlášení stavby) nebo po dokončení realizace opatření a to do 12ti měsíců od jeho dokončení. [7]

„Podmínkou je dosažení vypočtené hodnoty měrné roční potřeby tepla do 20 kWh/m² podlahové plochy u rodinných a 15 kWh/m² podlahové plochy bytových domů.“ [9]

SFŽP poskytuje podporu jako fixní částku na jeden rodinný dům nebo na jednu bytovou jednotku v bytovém domě. [8]

3.5.3 Využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a přípravu teplé vody

I zde se Žádost o podporu může podat před realizací opatření, během něj nebo do 12ti měsíců po jejím ukončení, které je doloženo příslušným protokolem. [7]

C.1 Výměna neekologického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla

„Program Zelená úsporám v podoblasti C. 1 podporuje výměnu stávajících neekologických zdrojů vytápění (uhlí, kapalná fosilní paliva, elektrina) za nízkoemisní zdroje na biomasu (C.1.1.) a tepelná čerpadla se stanoveným topným faktorem (C.1.2.) v rodinných a bytových domech a v jednotlivých bytech bytových domů, kde je etážové vytápění.“ [13]

Původní zdroj vytápění je možné ponechat jako součást otopného systému budovy, tj. ponechat jej jako bivalentní zdroj energie pro případ extrémních klimatických podmínek. Toto se ale týká pouze náhrady elektrického vytápění tepelným čerpadlem. [5]

„O dotaci může vlastník domu požádat na jeden objekt pouze jednou za dobu trvání programu.“ [5]

C.1.1. Zdroje na biomasu [5]

„Podporovány jsou pouze nové účinné zdroje na biomasu s nízkými emisemi lokálních polutantů do ovzduší.

Příjemce podpory se zaváže čestným prohlášením, že bude ve zdroji používat pouze ta paliva, pro která výrobce garantuje požadovanou účinnost a požadované mezní hodnoty emisních koncentrací.“

C.1.2. Tepelná čerpadla [5]

Tepelná čerpadla technologie vzduch-vzduch a vzduch-voda jsou podporována nižší částkou než technologie voda-voda a země-voda, protože mají nižší investiční náklady a zároveň horší topný faktor.

C. 2 Instalace nízkoemisních zdrojů na biomasu a účinných tepelných čerpadel do nových obytných domů

V této podoblasti není podporována instalace zdrojů na biomasu s ručním přidáváním paliva s akumulací nádrží menší než 50 litrů na jeden kilowat jmenovitého tepelného výkonu kotle, nebo bez ní. Ostatní požadavky na technickou kvalitu nových zdrojů jsou stejné jako pro oblast podpory C.1. [13]

„U instalace zdrojů na biomasu a tepelných čerpadel do novostavby je požadováno, aby vypočtená měrná roční potřeba tepla na vytápění budovy nepřesáhla hodnotu 55 kWh/m² podlahové plochy.⁷“ [5]

I zde může vlastník budovy požádat na jeden objekt pouze jednou za dobu trvání programu. [5]

---

⁷Tento požadavek neplatí pro budovy dokončené před 1.1. 2011

C.3 Instalace solárně-termických systémů

Podoblast C. 3 se týká podpory zavedení solárně-termických kolektorů na přípravu teplé vody nebo na kombinaci přípravy teplé vody a přitápění do novostaveb i stávajících staveb do rodinných a bytových domů. [13]

3.5.4 Dotační bonus za vybrané kombinace opatření

„Žadatele, který provede vybranou kombinaci opatření, ocení program Zelená úsporám dotačním bonusem ve výši 20 000 Kč u rodinného domu a 50 000 Kč u bytového domu.

- *A.1/A.2 (celkové, nebo dílčí zateplení) + C.1 (zdroj na biomasu nebo tepelné čerpadlo),*
- *A.1/A.2 (celkové, nebo dílčí zateplení) + C.3 (solárně-termické kolektory),*
- *B (pasivní stavba) + C.3 (solárně-termické kolektory),*
- *C.2 (zdroj na biomasu nebo tepelné čerpadlo do novostavby) C.3.2 (solárně-termické kolektory, pouze systém na přípravu teplé vody a přitápění).“ [13]*

3.5.5 Dotace na přípravu a realizaci podporovaných opatření

Ve všech oblastech programu je podporována příprava opatření, a to dotacemi na zpracování projektu a odborného posudku nebo na odborný dozor při realizaci opatření, protože na zpracování dokumentace vč. odborného posudku SFŽP vyžaduje odborníka s odpovídající autorizací. Podpora je u jednotlivých oblastí a podoblastí programu nastavena v různých výších podle předpokládané náročnosti zpracování dokumentace. [13]

3.6 Seznam odborných dodavatelů a Seznam výrobků a technologií

Realizace podporovaného opatření v oblastech podpory A a C může provést jen osoba uvedená v Seznamu odborných dodavatelů (SOD). Seznam odborných dodavatelů obsahuje přehled osob splňujících požadavky na výrobcem nebo dodavatelem požadovanou odbornost. V těchto oblastech musí být systémy a výrobky, které se v rámci realizace opatření použijí, registrovány v Seznamu výrobků a technologií (SVT). Ten obsahuje materiály, výrobky a technologie splňující legislativní požadavky a technické parametry zajišťující jejich environmentální přínosy. [13]

V části B tato podmínka neplatí, protože pro poskytnutí dotace je důležitý konečný stav, tedy dosažení pasivního standardu, což je dostatečný nástroj kontroly kvality. [13]

V seznamu odborných dodavatelů je registrováno téměř 15 tisíc dodavatelů a v SVT je zaregistrováno necelých 10 tisíc výrobků a technologií.

3.7 Cíle programu

„Program Zelená úsporám přinese:

- snížení emisí CO₂ o 1,1 mil. tun, tedy 1% všech českých emisí
- úsporu tepla na vytápění 6,3 PJ, tedy úsporu nákladů domácností na vytápění několik miliard korun ročně
- vytvoření nebo udržení 30 tisíc pracovních míst
- zlepšení podmínek bydlení pro 250 000 domácností, které dostanou podporu
- zvýšení výroby tepla z obnovitelných zdrojů o 3,7 PJ
- snížení znečištění prachovými částicemi o 2,2 mil. Kg“ [16]

„Z výsledků aktuální studie EU⁸ také vyplývá, že v mírném klimatickém pásmu, kam spadá i Česká republika, je možné až trojnásobně snížit množství spotřebovávané energie. Zatímco u starých domů je průměrná spotřeba 269 kWh/m² ročně, u nově postavených či zrekonstruovaných domů (zateplení, výměna oken a dveří) je to 74 až 113 kWh/m², u pasivních domů je úspora ještě výraznější (viz tabulka).“ [26]

Průměrná roční spotřeba energie u rodinných domů (Tabulka č.3)

Druh budovy	Spotřeba energie (kWh/m ²)
Staré domy	269
Staré, částečně renovované domy	197
Nově renovované domy	74 - 113
Nově postavené domy	74 - 113
Energeticky pasivní domy	30

Zdroj: <http://www.zelenausporam.cz/clanek/193/1156/studie-eu-obytne-budovy-tvori-40-celkove-spotreby-energie/>

⁸ Study on the Energy Savings Potentials in EU Member States, Candidate Countries and EEA Countries

3.8 Průběh programu

V průběhu trvání programu Zelená úsporám došlo k několika podstatným změnám. V rámci zpřístupnění programu i menším projektům s nižšími investicemi mohli lidé od 17. listopadu 2009 podat žádost o dotaci na jakékoli úsporné opatření, nemuseli již provádět kombinaci několika opatření. Také se začaly poskytovat dotace na energetické ohodnocení domu a zpracování projektu realizace energetických úprav. Později se dotační program otevřel i pro dotace na komplexní zateplení panelových domů a bytových domů a budov veřejného sektoru. (Tato rozšíření byla v srpnu roku 2010 zrušena z důvodu velkého zájmu a nedostatku financí.) Od konce října 2010 pak SFŽP a MŽP přerušily přijímání veškerých žádostí. [18], [19], [23], [24], [25], [27]

Počet podaných žádostí se v průběhu trvání programu každým měsícem exponenciálně zvyšoval, což je patrné na tomto shrnutí:

K 15. únoru 2010 bylo celkově registrováno 6137 žádostí za více než 1 mld. korun. Skutečné investice na realizovaná opatření přesáhly metu 2 mld. korun. K 10. březnu bylo přijato již 8574 žádostí, ve kterých si lidé řekli o téměř 1,5 mld. Zrychlení tempa přijímání žádostí ilustrují tato čísla: částky 0,5 mld. dosaženo za 275 dní a mety 1 mld. už za 21 dní. Měsíčně tedy přibližně 0,5 mld. korun dotace a 2500 žádostí. [10], [20]

K 20. dubnu zažádalo o dotace již více než 19 tisíc lidí za zhruba 4 mld. Kč. Největší počet evidovaných žádostí v programu (přes 17 tisíc) se týkal rodinných domů. O měsíc později projevilo zájem o podporu už více než 22 tisíc lidí. To odpovídá úhrnné výši dotací 6,4 miliardy korun. V říjnu bylo schváleno od začátku programu již 35 tisíc žádostí za více než 8 mld. [21], [22]

V posledním týdnu před přerušením programu Státní fond životního prostředí obdržel celkem 10425 žádostí. V porovnání s tím za celý rok 2009 přijal pouze 3100 žádostí. [28]

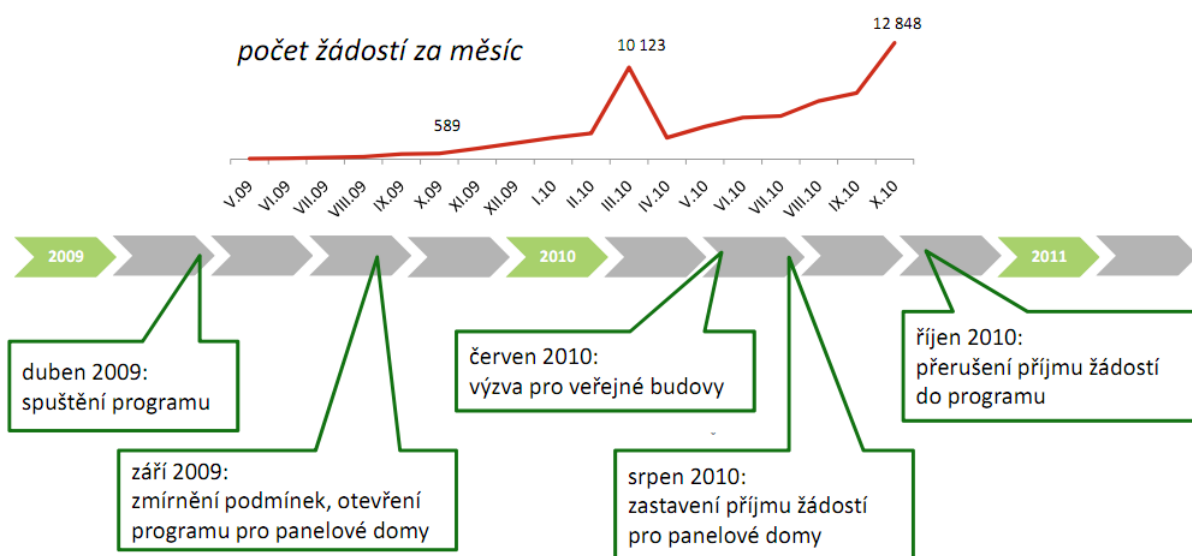
Celkem tak bylo od začátku programu do konce června 2010 schváleno přes 64 tisíc žádostí za zhruba 16 mld. Kč. [30]

Ke konci roku 2011 bylo již přes padesát tisíc těchto žádostí úspěšně proplaceno, což představuje částku převyšující deset a půl miliardy korun. [31]

Vzhledem k takovému zájmu dojde dle SFŽP k roční úspoře energie vyšší než 1 mil. tun CO₂ po dobu více než 30 let. [27]

V následujícím grafu je znázorněno, jak rostl měsíční počet žádostí o dotaci od spuštění programu v dubnu 2009 po jeho přerušení v říjnu 2010. V únoru 2010 Státní fond životní prostředí vyhlásil, že podpora na projekt bude poskytována pouze do 31. 3. 2010. Zřejmě pro to zájemci o dotaci během března podali do té doby rekordní počet žádostí (10 123). Na konci března však Ministerstvo životního prostředí zrušilo dosud platné omezení k tomuto datu. Podpora na projekt tedy platila dál v nezměněné výši a počet měsíčně podaných žádostí se opět ustálil.

Průběh programu na časové ose (Graf č. 5)

Zdroj: prezentace Ministra životního prostředí Tomáše Chalupy ze dne 28.3 2011

V. Analýza programu Zelená úsporám

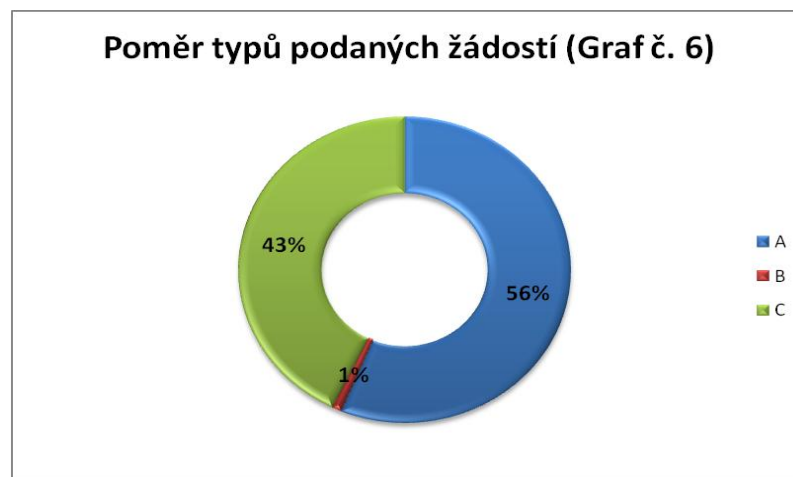
1 Členění podaných žádostí

Toto členění se týká zpracovaných žádostí k 2.1.2012, bez zrušených žádostí ve stavu zrušené a zamítnuté. Jde tedy o 78 608 podaných žádostí na 256 176 bytových jednotek, kdy má jedna nemovitost průměrně 3 bytové jednotky. Směrodatná odchylka je však víc než 10, což svědčí o tom, že u jednotlivých případů dochází k velké vzájemné odlišnosti. To se potvrdilo, protože nejnížší počet bytových jednotek na jednu nemovitost je 1 a nejvyšší 594, které má jeden panelový bytový dům z Liberce. Variační rozpětí je tedy 593.

1.1 Podle oblasti podpory

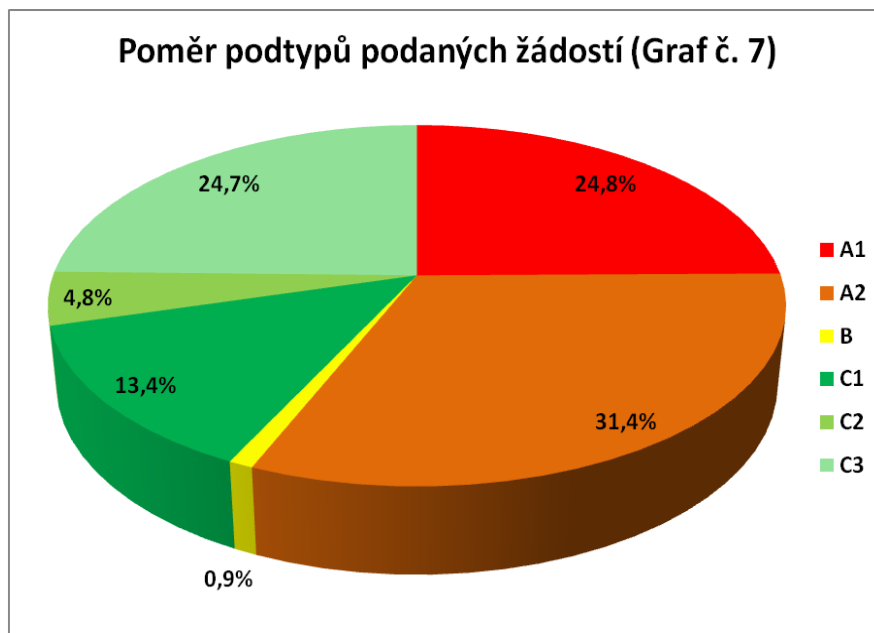
Podpora se dělí na tři základní části a to na A - úsporu energie na zateplení, B – výstavbu v pasivním energetickém standardu a C, což je využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a přípravu teplé vody.

Jak je z následujícího grafu patrné, nejvíce (56 %) žádostí bylo podáno na podporu v oblasti A. To odpovídá 44222 žádostem. V pořadí druhé nejčastější byly podány žádosti na typ C a to v počtu 33654 kusů. A nejméně žádostí (732) bylo podáno na typ B.

Zdroj: autor dle SFŽP

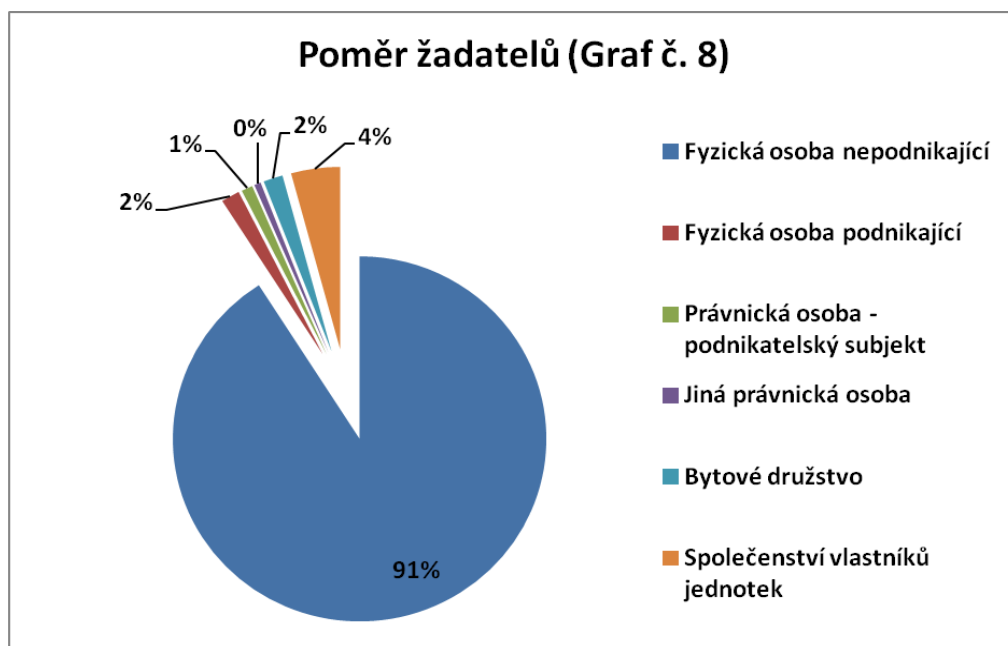
Z podtypů je u podaných žádostí nejčastěji (31,4 %) zastoupena varianta A2 – dílčí zateplení. Poté s 24,8 % podtyp A1 – celkové zateplení. Z oblasti C je nejčastěji zastoupena varianta Instalace solárně-termických kolektorů (C.3), pak Výměna neekologického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla (C.1) a nejméně Instalace nízkoemisních zdrojů na biomasu a účinných tepelných čerpadel do novostaveb (C.2). Typ B se nedělí na žádné podtypy. (Viz graf č. 7)

Zdroj: autor dle SFŽP

1.2 Podle typu žadatele

Nejčastějšími žadateli byly fyzické osoby nepodnikající a to v 71476 žádostech, což dělá celých 91%. Dále to pak byly společenství vlastníků jednotek, bytová družstva, fyzické osoby podnikající, právnické osoby a nejméně často, pouze v 451 případech jiné právnické osoby. (Viz graf č. 8)

Zdroj: autor dle SFŽP

1.3 Podle kraje žadatele a kraje nemovitosti

V tabulkách č. 4 a 5 je uvedeno rozdělení žádostí podle kraje žadatele a podle kraje nemovitosti. V obou případech byly nejčastěji přijaté žádosti z Moravskoslezského kraje a nejméně žádostí přišlo z Karlovarského kraje. Ani v dalších případech se pořadí žádostí podle kraje žadatele od pořadí žádostí podle kraje nemovitosti příliš neliší. Svědčí to o tom, že žadatelé většinou žádají o dotaci na dům v kraji, ve kterém mají i trvalé bydliště.

Rozdělení žádostí podle kraje žadatele (Tab. č. 4)

Kraj	Počet žádostí	Poměr	Pořadí
Jihočeský kraj (České Budějovice)	7624	9,7%	5
Jihomoravský kraj (Brno)	8470	10,8%	3
Karlovarský kraj	1075	1,4%	14
Kraj Vysočina (Jihlava)	5757	7,3%	6
Královéhradecký kraj	4322	5,5%	10
Liberecký kraj	2440	3,1%	13
Moravskoslezský kraj (Ostrava)	10114	12,9%	1
Olomoucký kraj	5157	6,6%	8
Pardubický kraj	5405	6,9%	7
Plzeňský kraj	3149	4,0%	11
Praha	5085	6,5%	9
Středočeský kraj	8139	10,4%	4
Ústecký kraj	3123	4,0%	12
Zlínský kraj	8653	11,0%	2

Zdroj: autor dle SFŽP

Pozn.: 95 žádostí není zahrnuto, protože kraj žadatele nebyl uveden

Rozdělení žádostí podle kraje nemovitosti (Tab. č. 5)

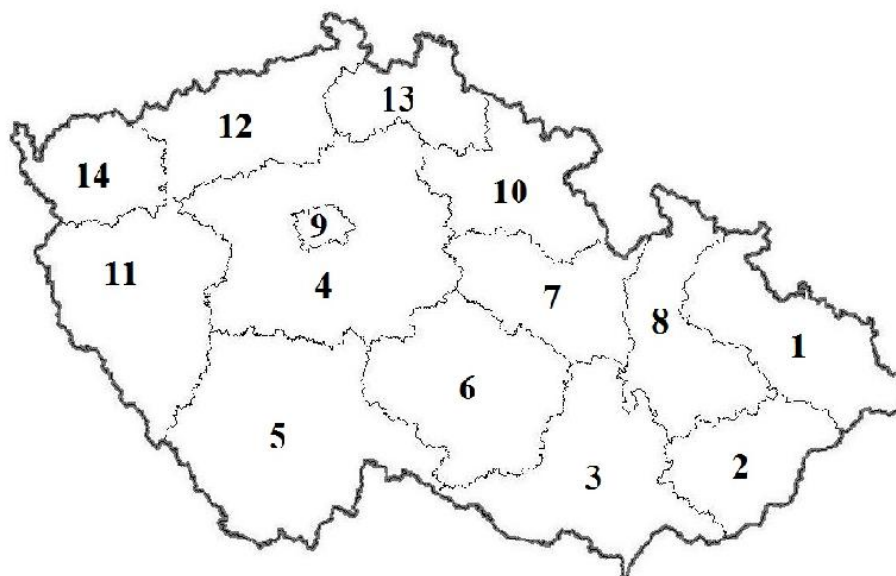
Kraj	Počet žádostí	Poměr	Pořadí
Jihočeský kraj (České Budějovice)	7174	9,1%	5
Jihomoravský kraj (Brno)	8479	10,8%	4
Karlovarský kraj	1074	1,4%	14
Kraj Vysočina (Jihlava)	5922	7,5%	6
Královéhradecký kraj	4433	5,6%	9
Liberecký kraj	2562	3,3%	13
Moravskoslezský kraj (Ostrava)	10165	12,9%	1
Pardubický kraj	5470	7,0%	7
Olomoucký kraj	5266	6,7%	8
Plzeňský kraj	3264	4,2%	11
Praha	3434	4,4%	10
Středočeský kraj	9345	11,9%	2
Ústecký kraj	3153	4,0%	12
Zlínský kraj	8821	11,2%	3

Zdroj: autor dle SFŽP

Pozn.: 46 žádostí není zahrnuto, protože kraj nemovitosti nebyl uveden

Z obrázku č. 1 je také patrné, že četnost žadatelů podle krajů se snižuje postupem od jihu na sever České republiky.

Pořadí krajů žadatele podle počtu žádostí (Obr. č. 1)

Zdroj: autor

V tabulkách č. 6 a 7 jsou uvedeny náklady na projekt podle krajů žadatelů a krajů nemovitostí. Rozdíl v pořadí těchto hodnot je pouze na prvním a druhém místě celkových nákladů. Největší objem nákladů na projekt podle krajů žadatelů byl u žádostí z Prahy dále pak z Moravskoslezského kraje. U nákladů podle krajů nemovitosti je to přesně obráceně. Jak je uvedeno v tabulkách č. 4 a 5, nejvyšší počet žádostí byl podán v Moravskoslezském kraji. Tomu tedy odpovídá i největší objem celkových nákladů v tomto kraji. Žadatelů a nemovitostí z Prahy bylo však o polovinu méně, než v Moravskoslezském kraji a přesto objem nákladů v korunách byl právě v Praze nejvyšší resp. druhý nejvyšší. Z toho plyne, že v Praze byly průměrné náklady vyšší než v Moravskoslezském kraji, což se také ukazuje v tabulkách č. 6 a 7. V Praze jsou tyto náklady dokonce nejvyšší ze všech krajů a to jak při členění podle krajů žadatelů tak podle krajů nemovitostí.

Náklady na projekt podle krajů žadatelů (Tabulka č. 6)

Kraj	Náklady (Kč)		Pořadí podle nákladů	
	celkové	průměrné	celkových	průměrných
Jihočeský kraj (České Budějovice)	3 042 655 326	358 278	6	12
Jihomoravský kraj (Brno)	4 416 112 798	526 543	3	7
Karlovarský kraj	748 687 372	724 069	14	3
Kraj Vysočina (Jihlava)	2 012 675 337	352 359	9	13
Královéhradecký kraj	1 673 475 873	391 548	12	10
Liberecký kraj	1 539 395 804	637 431	13	4
Moravskoslezský kraj (Ostrava)	5 361 290 898	533 621	2	6
Olomoucký kraj	2 102 154 657	409 139	8	9
Pardubický kraj	1 837 829 797	342 240	10	14
Plzeňský kraj	1 743 377 368	560 752	11	5
Praha	5 701 056 896	1 153 360	1	1
Středočeský kraj	3 461 162 869	428 680	4	8
Ústecký kraj	2 427 427 971	799 022	7	2
Zlínský kraj	3 133 708 558	365 277	5	11
Σ	39 201 011 524	7 582 317	-	-

Zdroj: autor dle SFŽP

Pozn.: 95 žádostí není zahrnuto, protože kraj žadatele nebyl uveden

Náklady na projekt podle krajů nemovitostí (Tabulka č. 7)

Kraj	Náklady (Kč)		Pořadí podle nákladů	
	celkové	průměrné	celkových	průměrných
Jihočeský kraj (České Budějovice)	2 586 941 810	363 948	12	6
Jihomoravský kraj (Brno)	4 459 612 619	530 590	7	3
Karlovarský kraj	794 552 443	770 662	3	14
Kraj Vysočina (Jihlava)	2 082 442 861	354 458	13	9
Královéhradecký kraj	1 691 229 228	385 421	10	12
Liberecký kraj	1 589 493 251	626 525	4	13
Moravskoslezský kraj (Ostrava)	5 373 444 254	534 618	6	1
Olomoucký kraj	2 146 129 731	409 098	9	8
Pardubický kraj	1 850 847 999	340 417	14	10
Plzeňský kraj	1 790 347 473	555 319	5	11
Praha	4 917 655 567	1 480 776	1	2
Středočeský kraj	3 978 412 368	429 588	8	4
Ústecký kraj	2 491 402 404	810 739	2	7
Zlínský kraj	3 189 039 845	364 503	11	5
Σ	38 941 551 853	7 956 663	-	-

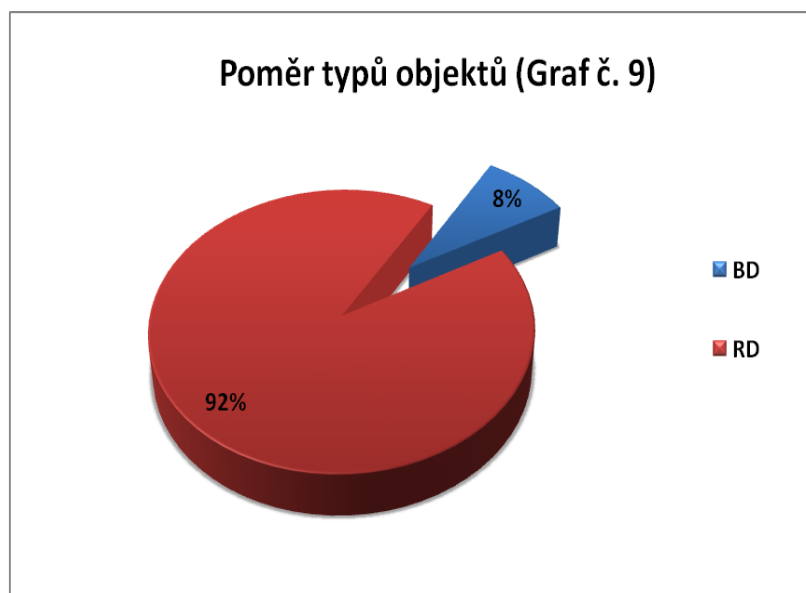
Zdroj: autor dle SFŽP

Pozn.: 46 žádostí není zahrnuto, protože kraj nemovitosti nebyl uveden

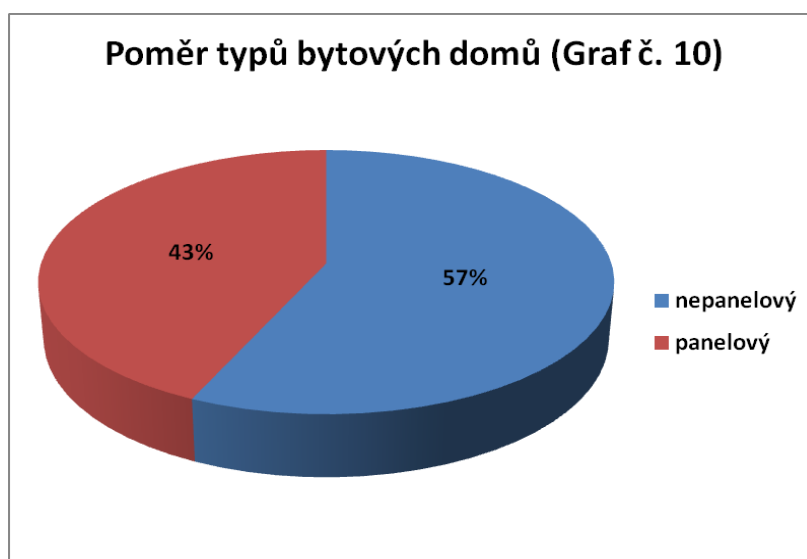
1.4 Podle typu objektu

Jak již bylo dříve zmíněno, nejčastěji žadatelé žádali o dotaci na rodinný dům (RD). Na bytové domy (BD) pak pouze z 8 %. U rodinných domů se tedy jedná o 71946 žádostí a u bytových domů o 6662 žádostí. (Viz Graf č. 9.)

Zdroj: autor dle SFŽP

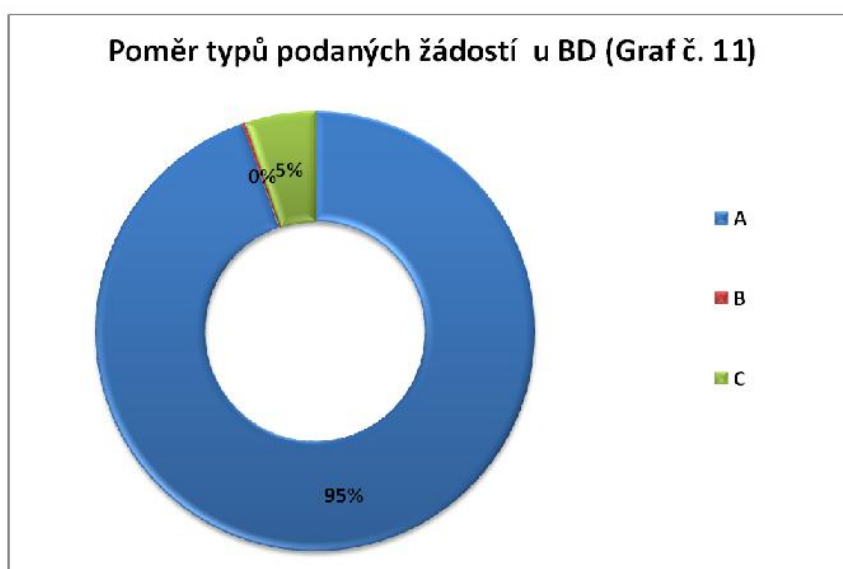
Bytové domy se ještě dělí na panelové a nepanelové. Dle grafu č. 10 jsou z většiny zastoupeny mezi žádostmi bytové domy nepanelové. To bylo pravděpodobně z důvodu, že přijímání žádostí o dotaci na panelový dům bylo otevřeno pouze od září 2009 do srpna 2010 a žádosti se směly podávat jen na celkové zateplení (A.1)

Zdroj: autor dle SFŽP

1.4.1 Bytové domy

Jak je v následujícím grafu uvedeno, naprostou většinu tedy 95 % žádostí tvoří podpora v oblasti A, tedy úspora energie na vytápění. Nejméně žádostí, pouhých 14, bylo podáno na typ B. V poměru typů všech podaných žádostí tedy nejen u bytových družstev bylo také nejvíce žádostí na oblast A a nejméně na oblast B. V podoblastech jsou ale v tom celkovém poměru nejvíce zastoupeny žádosti na oblast A2, zato u bytových domů (dle tabulky č. 8) bylo nejvíce žádostí na podoblast A1. Toto se stalo pravděpodobně pro to, že u panelových domů, které také patří mezi bytové domy, mohli žadatelé podávat žádosti pouze na oblast A1, tedy celkové zateplení.

Zdroj: autor dle SFŽP

Poměr žádostí podle podoblastí u BD (Tabulka č. 8)

Kód podoblasti	Počet	Podíl
A1	4407	66,2%
A2	1898	28,5%
B	14	0,2%
C1	75	1,1%
C2	18	0,3%
C3	250	3,8%

Zdroj: autor dle SFŽP

Dle tabulky č. 9 byla nejčastějšími žadateli společenství vlastníků jednotek a to v 3330 případech, což dělá rovnou polovinu všech žádostí u bytových domů. Dále to pak byla bytová družstva, fyzické osoby podnikající, právnické osoby – podnikatelské subjekty, jiné právnické osoby a nejméně žadatelů bylo fyzických osob nepodnikajících. Je to logické vzhledem k minimálnímu množství fyzických osob nepodnikajících, které by vlastnily bytové domy.

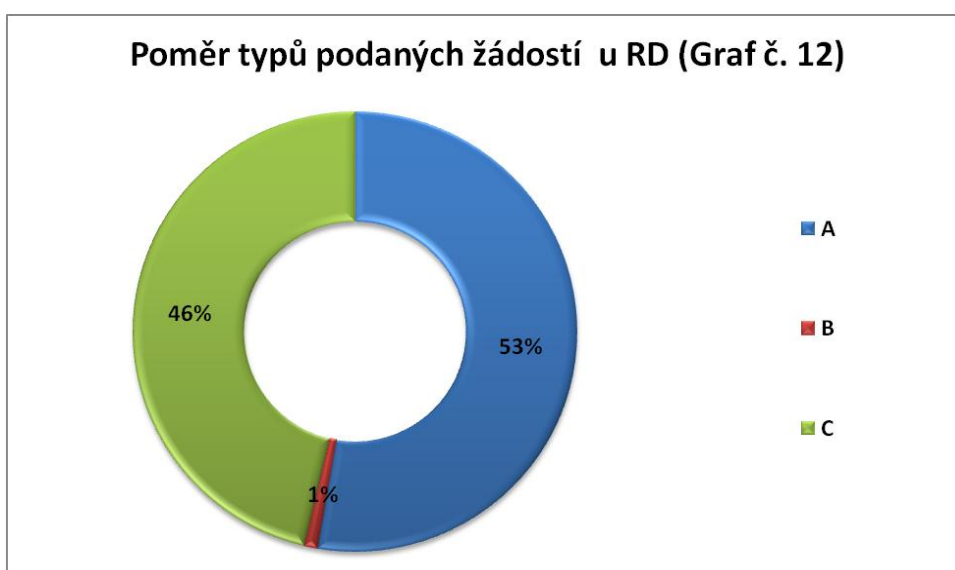
Poměr žádostí podle typu žadatele u BD (Tabulka č. 9)

Typ žadatele	Počet	Pořadí
Fyzická osoba nepodnikající	268	6
Fyzická osoba podnikající	964	3
Právnická osoba - podnikatelský subjekt	437	4
Jiná právnická osoba	370	5
Bytové družstvo	1293	2
Společenství vlastníků jednotek	3330	1

Zdroj: autor dle SFŽP

1.4.2 Rodinné domy

Jak je uvedeno v grafu č. 12, u rodinných domů je, na rozdíl od bytových, poměr oblastí podaných žádostí vyrovnanější. Stále ale bylo podáno nejvíce žádostí v oblasti A a nejméně v oblasti B. V podoblastech jsou nejvíce zastoupeny žádosti typu A1, což je stejné jako v celkovém poměru všech žádostí. (Viz Tabulka č. 10)

Zdroj: autor dle SFŽP

Poměr žádostí podle podoblastí u RD (Tabulka č. 10)

Kód podoblasti	Počet	Podíl
A1	15113	21,0%
A2	22804	31,7%
B	718	1,0%
C1	10449	14,5%
C2	3722	5,2%
C3	19140	26,6%

Zdroj: autor dle SFŽP

Dle tabulky č. 11 byly nejčastějšími žadateli fyzické osoby nepodnikající a to v 71208 případech, což je celých 99 % všech žádostí u bytových domů. Nejnižší zastoupení žadatelů pak mají společenství vlastníků jednotek. Z toho plyne, že většina majitelů rodinných domů jsou nepodnikající fyzické osoby.

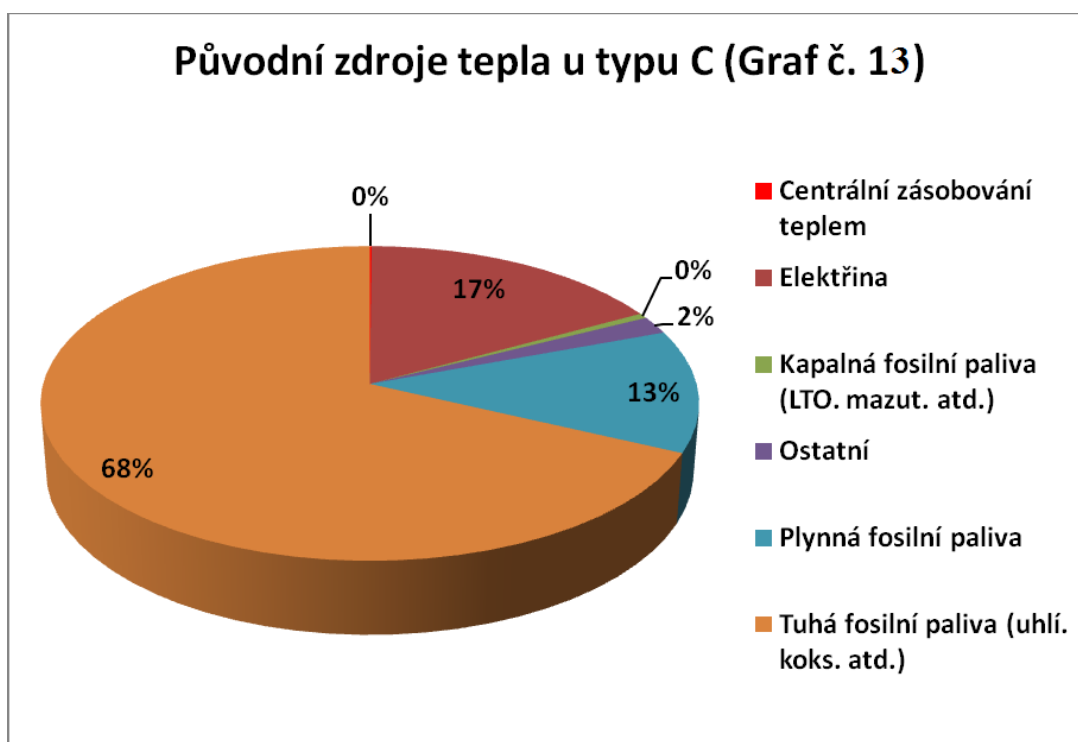
Poměr žádostí podle typu žadatele u RD (Tabulka č. 11)

Typ žadatele	Počet	Pořadí
Fyzická osoba nepodnikající	71208	1
Fyzická osoba podnikající	299	3
Právnícká osoba - podnikatelský subjekt	326	2
Jiná právnícká osoba	81	4
Bytové družstvo	25	5
Společenství vlastníků jednotek	7	6

Zdroj: autor dle SFŽP

1.5 Podle původního zdroje tepla

Toto členění se týká pouze oblasti C – využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a přípravu teplé vody. V této oblasti totiž došlo k výměně neekologického zdroje vytápění za ekologický. Nejčastěji byla původním zdrojem tepla tuhá fosilní paliva a to ve více než dvou třetinách případů. Nejméně pak kapalná fosilní paliva (79 žádostí) a centrální zásobování teplem (pouze 15 případů). (Viz graf č. 13.)

Zdroj: autor dle SFŽP

Pozn.: 18557 žádostí není zahrnuto, protože původní zdroj tepla nebyl uveden

1.6 Podle investičních nákladů

Investiční náklady jsou rozděleny na plánované a skutečné, kdy plánované jsou u žádostí před realizací a skutečné po realizaci opatření. Jak je z tabulky č. 12 patrné, nejvyšší průměrné náklady jsou na projekty v oblasti B – Výstavba v pasivním energetickém standardu a to jak plánované, tak skutečné. Zároveň jsou plánované náklady vyšší než skutečné. Což svědčí o tom, že v případě vyšších nákladů si žadatelé raději počkali, až obdrží dotaci, než začali opatření realizovat.

Jak je uvedeno v grafu č. 14, skutečných nákladů na projekt byla většina. Více žadatelů se tedy pravděpodobně rozhodlo realizovat opatření již před obdržением dotace. Vyšší však byly průměrné plánované investiční náklady na projekt. (Tabulka č. 13)

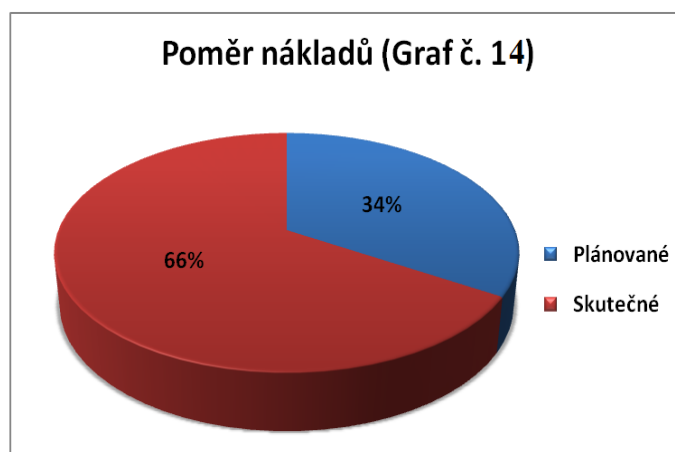
Průměrné investiční náklady na projekt včetně DPH (Tabulka č. 12)

(Kč)

Náklady	Oblast podpory			Celkově
	A	B	C	
plánované	1 122 250	3 416 783	935 828	172 701
skutečné	497 720	1 932 721	145 417	329 233
Σ	1 619 971	5 349 504	1 081 245	501 934

Zdroj: autor dle SFŽP

Pozn.: 849 žádostí není zahrnuto, protože investiční náklady na projekt nebyly uvedeny

Zdroj: autor dle SFŽP

Dle tabulky č. 13 je také vidět, že celkově se průměrná úspora energie na vytápění po provedení opatření vyšplhala na 47 % (u bytových domů dokonce na 54 %), což je více, než se na začátku programu Zelená úsporám předpokládalo.

Průměrné náklady a úspory u RD a BD (Tabulka č. 13)

Typ objektu	Průměrné investiční náklady na projekt včetně DPH		Průměrná úspora energie na vytápění po provedení opatření v %
	Plánované	Skutečné	
BD	3526235	2311607	54
RD	392244	230426	46
Celkově	3918479	2542034	47

Zdroj: autor dle SFŽP

Pozn.: průměrná úspora energie byla udána pouze u oblasti A

VI. Závěr

Cílem této práce je zhodnocení dotačního programu Zelená úsporám, zejména pak z hlediska členění podaných žádostí. Jaké typy žádostí byly podány nejčastěji, jaké byly průměrné náklady na projekt a jestli došlo ke snížení nákladů spjatých s vytápěním a ohřevem teplé užitkové vody, tj. zda byl program správně nastaven, byl o něj zájem a došlo tak k zlepšení životního prostředí.

Program podporuje zateplování rodinných a bytových domů, náhrady neekologického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla, instalace zdrojů na biomasu a účinných tepelných čerpadel a solárně-termických kolektorů do novostaveb. Také podporuje výstavbu v pasivním energetickém standardu. Tím pomáhá k snižování nákladů spjatých s vytápěním a ohřevem teplé užitkové vody.

Nejvíce podaných žádostí bylo na oblast A, tedy úsporu energie na zateplení. V rámci této oblasti lidé nejčastěji žádali o celkové zateplení. Typický žadatel je fyzická osoba nepodnikající s trvalým bydlištěm v Moravskoslezském kraji, kde také vlastní rodinný dům, na kterém chce opatření uskutečnit. Většina žadatelů o dotaci na oblast C – využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a přípravu teplé vody měla původní zdroj tepla tuhá fosilní paliva. Průměrné plánované investiční náklady na projekt činí 172 701 Kč a skutečné 329 233 Kč.

V začátcích své existence nebyl dle mého názoru program Zelená úsporám příliš dobře nastaven. Jevil se značně složitě a nebyl o něj velký zájem. Postupně se ale zjednodušil a zpřístupnil širšímu poli zájemců. Zájem o podporu každým měsícem trvání programu rostl. Až dosáhl takového objemu, že musel být přerušen před jeho plánovaným ukončením z důvodu vyčerpání finančních zásob pro tento účel určených. Dá se tedy říci, že program Zelená úsporám byl nakonec nastaven dobře.

Jedním z cílů programu Zelená úsporám bylo zlepšení podmínek bydlení pro 250 000 domácností, které dostanou podporu. K 2.1.2012 bylo podáno 78 608 žádostí (bez zrušených a zamítnutých) na 256 176 bytových jednotek. Lze předpokládat, že tento cíl bude splněn.

Ke snížení nákladů spjatých s vytápěním a ohřevem teplé vody také došlo. Žadatelé po provedení opatření v oblasti zateplení rodinných nebo bytových domů průměrně uspoří dokonce 47 % těchto nákladů.

Vzhledem k velkému nárůstu zájmu a množství podaných (schválených) žádostí dojde díky programu Zelená úsporám k roční úspoře energie vyšší než 1 mil. tun CO₂ po dobu více než 30 let. K zlepšení životního prostředí tedy dojde.

Použitá literatura

- [1] DALES, J. H. *The Property Interface. Pollution, Property and Prices*. Toronto: Edward Elgar Publishing Ltd, 1968. ISBN 9781840648423
- [2] Dodatek č. 2 ke Směrnici Ministerstva životního prostředí ČR v rámci Programu Zelená úsporám
- [3] JÍLKOVÁ, J. *Daně, dotace a obchodovatelná povolení: nástroje ochrany ovzduší a klimatu*. Praha: IREAS, 2003. ISBN 80-86684-04-0
- [4] MOLDAN, B. *(Ne)udržitelný rozvoj: ekologie – hrozba i naděje. 2. vydání*. Praha: Karolinum, 2003. ISBN 80-246-0769-7
- [5] Příloha č. I/2 Podmínky poskytování podpory v jednotlivých oblastech
- [6] Příloha č. I/3 Zásady a podmínky poskytování finančních prostředků z Fondu
- [7] Příloha č. I/4 Předkládání žádostí o podporu a jejich administrace
- [8] Příloha č. I/7 Prokazování splnění energetických a environmentálních požadavků podporovaného opatření
- [9] Směrnice MŽP č. 9/2009 o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí České republiky v rámci Programu Zelená úsporám.
- [10] *Státní fond životního prostředí* [online]. 17.02.2010 [cit. 2012-02-05]. Program Zelená úsporám rozdělil první miliardu korun, tempo přijímání žádostí výrazně zrychlilo. Dostupné z WWW: <<https://www.sfzp.cz/clanek/192/1232/program-zelena-usporam-rozdelil-prvni-miliardu-koron-tempo-prijimani-zadosti-se-vyrazne-zrychlilo/>>.
- [11] *Státní fond životního prostředí* [online]. [cit. 2011-02-05]. Státní fond životního prostředí ČR. Dostupné z WWW: <<https://www.sfzp.cz/sekce/92/statni-fond-zivotniho-prostredi-cr/>>.
- [12] *Státní fond životního prostředí: Investice do zlepšování životního prostředí* [online]. Praha : Státní fond životního prostředí ČR, 11-2010 [cit. 2011-08-29]. Dostupné z WWW: <https://www.sfzp.cz/soubor-ke-stazeni/17/5218-sfzp_letak_5_8_2009.pdf>.
- [13] *Státní fond životního prostředí: Příručka pro žadatele o dotaci z programu Zelená úsporám – Informace o programu* [online]. Praha: Státní fond životního prostředí ČR, 11-2010 [cit. 2011-08-29]. Dostupné z WWW: <https://www.sfzp.cz/soubor-ke-stazeni/17/5218-sfzp_letak_5_8_2009.pdf>.
- [14] SVÍTIL, Radek a Michael POLÁK. Co přináší Kjótský protokol?. *Ekolist.cz* [online]. 2005 [cit. 2011-11-24]. ISSN 1802-9019. Dostupné z: <<http://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/co-prinasi-kjotsky-protokol>>.
- [15] Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech
- [16] *Zelená úsporám* [online]. 2009 , [cit. 2011-08-29]. Popis programu. Dostupný z WWW: <<http://www.zelenausporam.cz/sekce/470/popis-programu/>>.
- [17] *Zelená úsporám* [online]. 2009 [cit. 2011-08-29]. Státní fond životního prostředí. Dostupné z WWW: <<https://www.sfzp.cz/sekce/92/statni-fond-zivotniho-prostredi-cr/>>.

- [18] *Zelená úsporám* [online]. 17.08.2009 [cit. 2011-06-13]. Získejte dotaci na přípravu a realizaci podporovaných opatření. Dostupné z WWW: <<http://www.zelenausporam.cz/clanek/193/972/ziskejte-dotaci-na-pripravu-a-realizaci-podporovanych-opatreni/>>.
- [19] *Zelená úsporám* [online]. 01.09.2009 [cit. 2011-06-13]. Z programu Zelená úsporám již mohou čerpat i panelové domy. Dostupné z WWW: <<http://www.zelenausporam.cz/clanek/193/987/z-programu-zelena-usporam-jiz-mohou-cerpat-i-panelove-domy/>>.
- [20] *Zelená úsporám* [online]. 15.03.2010 [cit. 2011-09-29]. Program Zelená úsporám v nejnovějších číslech. Dostupné z WWW: <<http://www.zelenausporam.cz/clanek/193/1069/program-zelena-usporam-v-nejnovejsich-cislech/>>.
- [21] *Zelená úsporám* [online]. 19.04.2010 [cit. 2011-05-05]. Zájem lidí o program Zelená úsporám stále roste. Dostupné z WWW: <<http://www.zelenausporam.cz/clanek/193/1083/zajem-lidi-o-program-zelena-usporam-stale-roste/>>.
- [22] *Zelená úsporám* [online]. 31.05.2010 [cit. 2011-05-05]. Lidé už zažádali o dotace ve výši téměř 6,5 miliardy korun. Dostupné z WWW: <<http://www.zelenausporam.cz/clanek/551/1101/lide-uz-zazadali-o-dotace-ve-vysi-temer-6-5-miliardy-korun/>>.
- [23] *Zelená úsporám* [online]. 11.06.2010 [cit. 2011-06-13]. Zelená úsporám i pro budovy veřejného sektoru a další rozšíření programu. Dostupné z WWW: <<http://www.zelenausporam.cz/clanek/551/1108/zelena-usporam-i-pro-budovy-verejneho-sektoru-a-dalsi-rozsireni-programu/>>.
- [24] *Zelená úsporám* [online]. 24.08.2010 [cit. 2011-07-23]. Zelená úsporám pokračuje. Dostupné z WWW: <<http://www.zelenausporam.cz/clanek/193/1140/zelena-usporam-pokracuje/>>.
- [25] *Zelená úsporám* [online]. 31.08.2010 [cit. 2011-07-23]. Ukončení příjmu žádostí o podporu na zateplení veřejných budov. Dostupné z WWW: <<http://www.zelenausporam.cz/clanek/193/1141/ukonceni-prijmu-zadosti-o-podporu-na-zatepleni-verejnych-budov/>>.
- [26] *Zelená úsporám* [online]. 21.10.2010 [cit. 2011-10-15]. Studie EU: obytné budovy tvoří 40 % celkové spotřeby energie. Dostupné z WWW: <<http://www.zelenausporam.cz/clanek/193/1156/studie-eu-obytne-budovy-tvori-40-celkove-spotreby-energie/>>.
- [27] *Zelená úsporám* [online]. 25.10.2010 [cit. 2011-07-23]. Přijímání žádostí o dotace z programu Zelená úsporám pro rok 2010 bude od konce října přerušeno. Dostupné z WWW: <<http://www.zelenausporam.cz/clanek/193/1159/prijimani-zadosti-o-dotace-z-programu-zelena-usporam-pro-rok-2010-bude-od-konce-rijna-preruseno/>>.
- [28] *Zelená úsporám* [online]. 18.01.2011 [cit. 2011-09-29]. Program Zelená úsporám vyplatí MŽP do konce března. Dostupné z WWW: <<http://www.zelenausporam.cz/clanek/193/1168/program-zelena-usporam-vyplati-mzp-do-konce-brezna/>>.

[29] *Zelená úsporám* [online]. 03.06.2011 [cit. 2011-08-29]. Program Zelená úsporám získal další prostředky. Dostupné z WWW: <<http://www.zelenausporam.cz/clanek/193/1191/program-zelena-usporam-ziskal-dalsi-prostredky/>>.

[30] *Zelená úsporám* [online]. 01.07.2011 [cit. 2012-03-05]. V programu Zelená úsporám byly schváleny další žádosti za více než půl miliardy korun. Dostupné z WWW: <<http://www.zelenausporam.cz/clanek/193/1194/v-programu-zelena-usporam-byly-schvaleny-dalsi-zadosti-za-vice-nez-pul-miliardy-korun/>>.

[31] *Zelená úsporám* [online]. 11.01.2012 [cit. 2012-02-10]. Čerpání v programu Zelená úsporám je v plusu, vyplaceno už bylo víc než 10,5 miliard. Dostupné z WWW: <<http://www.zelenausporam.cz/clanek/193/1200/cerpani-v-programu-zelena-usporam-je-v-plusu-vyplaceno-uz-bylo-vic-nez-10-5-miliard/>>.

[32] WICKE, L a W. FRANKE. *Umweltökonomie: Eine praxisorientierte Einführung*. München: Vahlen München, 1982. ISBN 9-78-380060-9

Seznam tabulek

Tab. 1	Výše dotační podpory u rodinných domů	16
Tab. 2	Výše dotační podpory u bytových domů.....	17
Tab. 3	Průměrná roční spotřeba energie u rodinných domů	22
Tab. 4	Rozdělení žádostí podle kraje žadatele	27
Tab. 5	Rozdělení žádostí podle kraje nemovitosti.....	27
Tab. 6	Náklady na projekt podle krajů žadatelů.....	29
Tab. 7	Náklady na projekt podle krajů nemovitostí	29
Tab. 8	Poměr žádostí podle podoblastí u BD	31
Tab. 9	Poměr žádostí podle typu žadatele u BD	32
Tab. 10	Poměr žádostí podle podoblastí u RD	33
Tab. 11	Poměr žádostí podle typu žadatele u RD	33
Tab. 12	Investiční náklady na projekt včetně DPH.....	35
Tab. 13	Průměrné náklady a úspory u BD a RD	35

Seznam obrázků

Obr. 1	Pořadí krajů žadatele podle počtu žádostí	28
--------	---	----

Seznam grafů

Graf 1	Společnost, hospodářský systém a životní prostředí	6
Graf 2	Efektivní využívání omezených zdrojů.....	7
Graf 3	Nástroje politiky životního prostředí využívající veřejných výdajů	9
Graf 4	Podíl jednotlivých prioritních os OPŽP	10
Graf 5	Průběh programu na časové ose	24
Graf 6	Poměr typů podaných žádostí	25
Graf 7	Poměr podtypů podaných žádostí	26
Graf 8	Poměr žadatelů	26
Graf 9	Poměr typů objektů	30
Graf 10	Poměr typů bytových domů	30
Graf 11	Poměr typů podaných žádostí u BD	31
Graf 12	Poměr typů podaných žádostí u RD	32
Graf 13	Poměr zdroje tepla u typu C	34
Graf 14	Poměr nákladů.....	35